

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 250 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din; notice, poslane, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din. za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Pred novim konfliktom med demokrati in g. Vukičevićem

Policijski teror se obrača tudi proti vladnim demokratom. — Davidovića mineva potrpljenje in napoveduje obnovo svoje borbe proti vladi. — Pred volitvami ne bo več premeščen političnih uradnikov.

— Beograd, 9. avgusta. Z bližanjem končnega roka za vlaganje kandidatnih list in s pojačenjem volilne agitacije je opaziti v beograjskih političnih krogih zopet naraščanje nervoze. Nedeljski volilni shodi so še bolj poostriili vladajoča nasprotstva med raznimi skupinami radikalne stranke. Pačičevići so na vseh svojih shodih napadli vladno, radi volilnega terora in začeli z najostrejšim bojem, pridružujo pa se jim tudi vse druge stranke.

Veliko pozornost vzbujajo v političnih krogih ponovne pritožbe radi terora iz vrst demokratskega združevanja. Ne le ožji pristasi Ljube Davidovića, namreč tudi skupina znanega ministra dr. Marinkovića je čimdalje bolj ogorčena nad nasiljem, ki ga vrše policijske oblasti tudi nad pristasi demokratske stranke. Posebno veliko ogorčenje v vrstah demokratov je izzvala »obznanje«, ki jo je izdal očitno v smislu intencij vlade srežki poglavar v Mostaru. S posebnim razglasom prepoveduje »nedovoljeno« agitacijo. Širjenje neresničnih vesti o uspehih in neuspehih posrednih strank in žaljenje bivših narodnih poslancev. Vsaka kršitev tega razglasa se kaznuje z 20 dnevnim zaporom in 200 Din globe. Ta proglas je očitno namenjen za zaščito vladnega kandidata dr. Laze Markovića. Ki doživlja na celi črti polom. Oba njezova nedeljska shoda v Urtu in v Porelju sta bila namreč razbita. Davidovičevići vidijo v tem razglasu proti sebi naprteno os.

V zvezi s tem se tolmači večerajšnji poset dr. Spahie, pri zunanjem ministru dr. Ma-

rinkoviću in ministrskemu predsedniku g. Vukičeviću. Kakor se zatrjuje v poučenih krogih je dr. Spahio pri tej priliki znova protestiral pri ministrskem predsedniku radi terora policijskih oblasti v Bosni.

Ljuba Davidović zopet ne prikriva več svoje nevolje nad postopanjem ministrskega predsednika, ki še vedno odlaga izpolnitev obljubljenih sprememb političnega uradništva. Davidović naglašuje, da je s svoje strani postal zelo lojalno. Ker pa g. Vukičević sedaj po preteku 10 dni še vedno ni predložil tozadevnih ukazov, napoveduje Davidović obnovo svoje akcije proti vladi. Zatrjuje se, da bo g. Davidović, ki odputuje v prihodnjih dneh na daljšo agitacijsko turnejo po Bosni in Srbiji, izkoristil prvo priliko, da najostreje obsodi postopanje vlade. Poudarja pa, da ta nastop ne bo ostal brez težjih posledic in da se g. Vukičević moči, ako misli, da bodo demokrate znova popuščali in sklepali z njim sporazume.

Novinarjem, ki so g. Vukičevića opozorili na te vesti, je izjavil, da mu o kakem teroru ni ničesar znanega in da so pač le običajne pritožbe onih, ki se boje za svoje mandate. Na vprašanje, ali je pričakovati še kakšne izpremembe glede političnega uradništva, je g. Vukičević kategorično izjavil, da so vse izpremembe že izvršene in da se do volitev ne bo ničesar več izpremenilo.

Danes je g. Vukičević dlje časa konferiral s posrednimi radikalnimi ministri in svojimi strankarskimi prijatelji. Sicer pa tekom današnjega dne ni bilo nikakih važnih dogodkov.

Ugoden potek trgovinskih pogajanj z Nemčijo

Pogajanja bodo zaključena še ta mesec. — V vseh važnejših točkah je sporazum že dosežen. — Podiranje carinskih barijer. — Vprašanje medsebojnega naseljevanja.

— Berlin, 9. avgusta. Pogajanja med jugoslovensko in nemško delegacijo za sklepanje trgovinske pogodbe potekajo ugodno. V vseh bistvenih točkah je že dosežen sporazum. Zadnje dni so pogajanja nekoliko zastala na vprašanju nemškega naseljevanja v Jugoslaviji, glede česar je jugoslovenska delegacija zahtevala nove instrukcije od svoje vlade. Te so sedaj dosepele in omogočajo nadaljnja pogajanja; pričakovati je, da bo tudi v tem vprašanju v najkrajšem času dosežen popolni sporazum. Splošno se računa, da bodo pogajanja zaključena še tekom tega meseca. Tako da bo pogodba še v letošnji jeseni z obeh strani ratificirana in vzpostavljena s tem redni gospodarski odnosi.

Nemški gospodarski krogi si obetajo od te pogodbe velike koristi, ker jim bo z njo odprt ves balkanski trg za nemške indu-

strijske proizvode. Pogodba bo bazirala na principu največje ugodnosti in bo popolnoma v skladu z načeli, ki jih je naglasila mednarodna gospodarska konferenca v Zenevi, značila bo tako prvi korak k podpiranju obstoječih carinskih barijer. Na drugi strani pa bo tudi jugoslovensko trgovino s poljskimi izdelki znatno poivil konzum nemških tržišč, ki so bila doslej navezana pred vsem na madžarsko blago.

S trgovinsko pogodbo pa bo ob enem rešen tudi več političnih vprašanj, ki so bila doslej odprta in ki jih potem provizoričnih trgovinskih sporazumov ni mogoče rešiti. Sem spada pred vsem vprašanje naseljevanja, na katerega polaga zlasti Nemčija pri vseh svojih trgovinskih pogajanjih največjo važnost.

Kralj odputuje v Pariz

— Beograd, 9. avgusta. Današnje »Vreme« poroča, da odputuje kralj v kratkem z Bleda v Pariz, kjer ostane nekaj dni, nato pa se poda v nek, francosko kopališče. Zato je baje tudi odpadlo nameravano potovanje ministrskega predsednika na Bled, ker hoče šele tik pred kraljevim odhodom poročati vladarju o položaju in mu predložiti v podpis ukaze, ki so v zvezi z vladarjevim odhodom v inozemstvo.

Obnovljeni diplomatski odnosi z Albanijo

— Beograd, 9. avgusta. Danes je zunanji minister dr. Marinković sprejel novimenoanega odpravnika poslov albanskega poslanstva dr. Stilo. To je prvi poset albanskega zastopnika po prelomu diplomatskih odnosov, ki so sedaj zopet vzpostavljeni. Kakor se zatrjuje v krogih albanskega poslanstva, se v kratkem vrne na svoje mesto bivši albanski poslanik g. Cena beg, ki bo obenem tudi akreditiran kot albanski poslanik v Pragi. Naši konzuli so dobili danes nalog, da se vrnejo na svoja prejšnja mesta v Albanijo.

OGROMNI PRIHRANKI NEMŠKEGA NARODA

— Berlin, 9. avgusta. Ob koncu meseca junija so dosegle vloge v nemških hranilnicah vsoto 4 milijard mark (nad 50 milijard dinarjev).

Komunisti so pripravljali nove nemire na Dunaju

— Dunaj, 9. avgusta. »Montagblatt« poroča, da je policija našla v stanovanju nekoga ruskega dijak v Grinzingu celo skladišče orožja in veliko zalogo komunističnih letakov in tudi obleke. Skupno z njim je bila aretirana tudi neka ruska dijakinja, ki je vršila kurirsko službo med Dunajem in Moskvo. Na podlagi zaplenjene korespondence in ostalih dokumentov je policija ugotovila, da so pripravljali komunisti nove nemire na Dunaju. Razen tega je bil aretirani tudi uslužbenec sovjetske trgovinske misije na Dunaju Benič, ki je zelo kompromitiran in o katerem je dokazano, da je igral zelo važno vlogo tudi pri demonstracijah in krvavih nemirih meseca julija.

NOVA KRIZA V GRČIJI

Atene, 9. avgusta. V grški vladi je izbruhnila težka kriza. Nasprotja med finančnim ministrom Kafandarisom in notranjim ministrom Saldarisom so se tako zaostriila, da je vsak sporazum nemogoč. Pričakuje se, da bo vlada še tekom današnjega dne odstopila. Ker nima nobena stranka zadostne večine, da bi lahko sestavila vlado, se je bati težkih notranjih nemirov. Iz Soluna poročajo, da je bilo v zvezi s tem aretiranih več oficirjev, ki so obdolženi, da so pripravljali zaroto za državni udar in obnovo monarhistične vojaške diktature.

V Ameriki ni več varno potovati

Ogorčena borba med anarhisti in ameriškim oblastmi

Justifikacija obeh italijanskih anarhistov ne bo odgodena. — Vedno novi napadi na železnice in javna poslopja. — Apel na papeža. — Demonstracije v Angliji. — Protestna stavka v Parizu.

— Newyork, 9. avgusta. Ker je vrhovno sodišče, na katero je apeliral branilec obeh na smrt obsojenih anarhistov Saccoja in Vanzettija odklonilo prošnjo za revizijo in obnovo procesa, je skoraj gotovo, da bo justifikacija v določenem roku izvršena. Tudi predsednik senata, ki je izrekel prvotno obsodbo, se je izjavil proti obnovi procesa, češ, da bi to le zavleklo zadevo in duhove še bolj razburilo, v bistvu pa ne rodilo nikakih sprememb, ker sodišče zakorskih določb ne more drugače tomati, kakor je to storilo prvič.

Krvnik je danes dobil nalog, naj pripravi vse potrebno za justifikacijo, ki se bo izvršila v četrtek jutraj oh 7. Tudi vse druge priprave za justifikacijo so v polnem teku. Policija je v permanentni pripravljenosti, danes pa je bilo izdano tudi na vse vojaške posadke povelje o strogi pripravljenosti, ker se je bati velikih izgrediv. Obsojenca bosta usmrčena z elektriko.

Atentat anarhistov na javna poslopja se nadaljuje. Včeraj je bil izvršen bombni atentat na policijsko poslopje v italijanskem delu mesta Utika. Več hiš je popolnoma porušenih. Domneva se, da so anarhisti vrgli več bomb. Poedini člani vlade, javni funkcionarji in zastopniki velekapitala dobivajo neprestano nova grozilna pisma. Mestni župan v Newyorku je dobil anonimno pismo, v katerem mu sporočajo anarhisti, da razpolagajo s takimi množinami eksploziv, da lahko v eni noči poženejo vse mesto v zrak. Groze tudi, da bodo to svojo namero izvršili, če vlada ne bo posredovala in doslegla amnestijo obeh obsojenec.

— London, 9. avgusta. Po vesteh iz Newyorka, ni računati na to, da bi bila Sacco in Vanzetti pomilostena, niti da bi bila justifikacija odgodena. V delavskih krogih je opaziti stalno naraščanje ozorčenja. Demonstracije se neprestano ponavljajo in policija je z največjo težavo ščiti ameriško poslanstvo pred dejanskimi napadi. Poslopje ameriškega poslanstva je strogo zastraženo. Vse ulice, ki vodijo k poslanstvu, so zaprte.

— Newyork, 9. avgusta. Iz Rapid Cityja poročajo, da se je Coolidge odločno uprl zahtevi, naj bi posredoval v zadevi pomilostitve Saccoja in Vanzettija z utemeljitvijo, da ustava Zedinjenih držav vsako tako intervencijo onemogoča, ker bi pomenila vme-

šavanje v notranje zadeve posrednih republik. Ker se je bati, da bodo anarhisti skušali izvesti napad na predsednika, je vlada odredila še posebno telesno stražo, ki jo tvori 300 konjenikov.

Vse čete so alarmirane in stalno pripravljene v svojih vojašnicah, da lahko vsak hip nastopijo. V vojašnicah je pripravljenih več sto avtomobilov za transport vojaštva.

— Chicago, 9. avgusta. Časopisi poročajo, da je bilo izvršenih večeraj zopet več atentatov v Chicagu in okolici.

— Newyork, 9. avgusta. V San Diego v Kaliforniji se je dogodila eksplozija, vsled katere je bilo vladno poslopje poškodovano. Ena oseba je bila ubita. Požar je poškodoval železniški most pri Matawanu (New Jersey). Požar je nastal po eksploziji. V bližini mostu so našli ostanke bombe.

Newyork, 9. avgusta. Ker groze anarhisti, da bodo porušili vse vladne palače, je izdala vlada policiji nalog, naj proti vsaki sumljivi osebi takoj porabi orožje.

Pariz, 9. avgusta. Radi protestne stavke, ki jo je proglasila danes socialnodemokratska in socialistična stranka radi nameravane justifikacije Saccoja in Vanzettija, je ustavljen danes v vsem mestu promet z avtomobili. Osebe severne in južne železnice ter osebe omnibusov ter cestne železnice se je le deloma odzvala stavkovni paroli, tako da se vrši promet le v nekoliko omejenem obsegu.

Pariz, 9. avgusta. Današnji listi poročajo, da so se razne odlične katoliške osebnosti obrnile na papeža, naj bi posredoval glede pomilostitve obeh na smrt obsojenih italijanskih anarhistov.

— London, 9. avgusta. Sinoči je velika množica komunistov hotela prirediti v Manchesteru demonstracije pred ameriškim konzulatom. Policija je pomirjevalno vplivala na razburjene množice in posrečilo se ji je, da je mase pomirila in jih pregovorila, da so se umaknile izpred konzulata. Na glavnem trgu se je nato vršilo veliko protestno zborovanje, na katerem je bila sprejeta resolucija, v kateri pozivajo zborovalci delavstvo vsega sveta na boj proti morilec Saccoja in Vanzettija in za proglasitev bojkota Zedinjenih držav.

Kmetijske revolte v Rusiji

Bitka med kmeti in sovjetskimi vojaštvom.

Varšava, 9. avgusta. V Kajdanovu v bližini poljske meje so izbruhnili zadnje dni težki protiboljševski nemiri. Teror sovjetskih oblasti, slabo gospodarsko stanje in vedno nove davščine so prebivalstvo tako razburile, da so minulo nedeljo velike skupine seljakov navalile v mesto, napadle tamošnje posadke rdeče armade in jo popolnoma razorožile. Ubili so 10 oficirjev in predsednika kajdanovskega sovjeta Kuralova. Med prebivalstvom vlada veliko vznemirjenje. Iz Minska so bila poslana vojaška ojačenja. Včeraj je dospel oddelek oklopnih avtomobilov in večji oddelek konjenice. Uporniki pa so se zabarikadirali v mestu. Med vojaški rdeče armade in revolucionarji se je vnela pravcata bitka, ki še traja. Podrobnosti še niso znane.

Baraka

y opeko krita, pripravna za garažo, stavbno pisarno ali podobno — naprtdaj v Narodni tiskarni. — Ogleda se istotam.

Lažni parlament na Španskem

— Madrid, 9. avgusta. Primo de Rivera se je pred par dnevi umaknil v samostan Escorial, kjer pripravlja ukaz o sklicanju Narodne skupščine, ki pa ne bo obstojala iz izvoljenih poslancev, marveč iz zastopnikov raznih korporacij. Poslanci bodo imenovani od vlade. Narodna skupščina, ki bo predstavljala le nekaj posvetovalni organ vlade, bo sklicana bržkone za 1. september. V poučenih krogih se zatrjuje, da se je Primo de Rivera baval s tem načrtom že lansko leto, da pa se mu je takrat uprl kralj Alfonz, ki se je ustrašil groženj starih politikov, da prestopijo v republikanski tabor, če kralj odobri ta nasilniški akt španskega diktatorja. Izgleda pa, da je Primo de Rivera med tem uspešno, da je strl upor političnih krogov in si zagotovil pristaneke vladarja.

KRIZA ITALIJANSKE TRGOVSKE MORNARICE

— Rim, 9. avgusta. V italijanski trgovski mornarici je nastopila velika kriza. Koncem julija je bilo nezaposlenih 56 trgovskih parnikov in 46 jadrnic s skupno tonažo 250.000 ton. Italijanska vlada si zamen prizadeva, da bi rešila to vprašanje, ker radi vladajoče krize v trgovini izvoz in uvoz stalno padata. V kolikor se pa še vrši promet, ga odpravljajo večinoma inozemska podjetja.

KONGRES NARODNIH MANJŠIN

— Berlin, 9. avgusta. V drugi polovici avgusta se bo vršil v Zenevi tretji kongres evropskih narodnih manjšin. Udeležiti se ga 35 različnih skupin evropskih narodnih manjšin, katerih prebivalstvo znaša okrog 40 milijonov.

VELIKI POŽARI

— Berlin, 8. avgusta. Tovarne za izolacijski material v Reinickendorfu pri Berlinu so v plamenih. Deset požarnih bramb gasi ogenj. Dosedaj je bilo pri reševanju ranjenih šest gasilcev.

Lz pisane ljubljanske kronike

Nočna junakinja proti pendreku.

— Idila na ljubljanskem polju. — Radi »čorove« z lopato po glavi.

Julka, dekle 18 let, je iz Ljubljane izgnana, toda vedno se vrača. V soboto je zopet posetila svoje ljubljanske znanke po raznih predmestjih. Oblečena je bila v nov polsvilen kostum. V nedeljo je šla v Tomačevce se hladit v bistro valovo Save. Kopala se je ves dan. Kar zaverovana je bila v razposajeno kopalsko vrvenje. Sama je skakala po vodi in nanizavala stike z raznimi kavaleriji. Ti pa so jo odklanjali. Julka je drugače dekle z dolgimi ognjenorodnimi lasmi. Ko se je hotela proti večeru napraviti, je presenečena opazila, da ji je izginila lepša obleka. Usmilil se jo je neki France ter ji prinesel iz mesta staro srajco in staro krilo in pošvedrane čevlječke. Taka je zapustila Tomačevce in se skrla ponoči v neki kozolec na ljubljanskem polju. Tam je prenočevala dve noči. Tudi ponoči je bilo ždelo v senu. Moralo ji je biti silno dolgočas. Sinoči pa ji je prinesel France nekaj krepiča, nakar sta zaspala v senu. Policija na konjih je sinoči napravila malo racijo po ljubljanskem polju. V kozolecu je prišla Julka in Franceta. Oba so odpeljali v policijske zapore.

Tesar Janez, 20letni mladček, zdrav in krepak, je doma iz krajev, kjer je pred vojno znana Vodiška Johana uganjala svoje čudeže s telečjo krvjo. Njegov nasprotnik Karel je liška grča. Delata sta skupaj pri neki stavbi ob Aleševčevi cesti. Začela sta prepri. Janez mu je šaljivo dejal: »Kaj ti, p... čorova! To je Korleta tako razburilo, da je dvignil lopato in ž njo dvakrat mahnil po Janezu, enkrat po hrbtu in drugič po roki. Po dejanju je Karel vrjel lopato v stran ter zbežal od dela, kakor Kajnik je Aba ubil...

Junakinja prošle noči je postala 19letna krepka, vesela in bojevit Marička, ki ljubijo lahkožestno mestno življenje, eleganco, lepe modne klobučke, a delati nikakor noče. Okoli 24. jo je srečal službujoči stražnik pod tajinstveno šuščimi kostanji »Zvezde« ter jo ustavil.

»Gospod stražnik! Dokumentov nimam pri sebi, da bi se vam legitimirala.«

»Povejte ime in kje stanujete?«

»To pa ne, gospod moj. Imena ne povem. Grem pa domov, kam, bodele videli, če greste z menoj.«

»Če nečete povedati imena, morate v imenu postaviti z menoj na stražnico.«

»Protestiram. Pustite me na miru! Jaz sem nedolna. Kaj sem zakrivila? Proč od mene!«

Marička je postajala od trenutka do trenutka bolj razburjena. Začela je mahati okrog sebe s svojimi, skoraj atletskimi rokami. Njena rožasta oblečka je vihrala in nien, še le pred dnevi kupljeni klobuček je poskakoval na glavi kakor da hoče tudi on stopiti v boj za svobodo. Stražnik je prijel Maričko za roko, dekle pa se je zakadilo vanj kakor bojevitama Amakonka in stražnik je moral za moment odnehati. Ko je prišel na pomoč še drug stražnik, se je pričela borba znova. Marička je razvila vse svoje sile in oba stražnika sta imela mnogo težav, da sta jo spravila na policijo. Med potjo je Marička izgubila novi klobuček. V skrajni jezi in togoti je prišla za stražnikov pendrek in ga prelomila na dvoje, pri tem pa dvignila tak kraval, da je zdramila iz spanja stranke v sosesčini policijske črkecije. Končno so Maričko spravili v zapor, a danes na zdravnikovo odredbo v bolnico...

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: (v oklepajih zaključki). Berlin 13.52 — 13.55 (13.55), Curih 10.935 — 10.965 (10.95), Dunaj 7.9925 — 8.0225 (8.0075), London 275.8 — 276.6 (276.2), Newyork 56.60 — 56.89 (56.79), Praga 168.2 — 169. (168.6), Milan 308.25 — 310.25 (309.25).

Efekt: Celjska posojilnica 197, 199, Ljubljanska kreditna 142 d. Merkantilna 9) b. Praštediona 850 d. Kreditni vovod 160 d. Večve 135 d. Stavbna 56 d. Sešir 104 d. Lesni trg: Tendenda neizpremenjena. Zaključeno 2 vagona in sicer 1 vazon suhih jelovih drv po 18 in 1 vazon merkantilnih tramov, fr. vag. meja po 180.

Dež, prid. Tendenda mirnejša. Zaključkov ni bilo.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: London 275.80 — 276.60, Newyork 56.65 — 56.85, Pariz 222.25 — 224.25, Milan 308.27 — 310.27, Curih 1093.5 — 1096.5, Amsterdam 2278 — 2284, Berlin 1352 — 1355, Dunaj 799.03 — 802.03, Praga 168.2 — 169.

Elektri. Todet. invest. posojilo 1921 84 in 1 četrt. — 85, 2 in polodet. vojna škoda 346 — 349, Hipotekarna banka 55, Ljubljanska kreditna 142 denar, Praštediona 850, Trboveljska 455 — 465, Večve 135 denar.

INOZEMSKE BORZE.

— Curih: Beograd 9.1375, Pariz 20.33, London 25.22, Newyork 518.85, Milan 28.245, Praga 15.275, Berlin 123.375, Dunaj 73.07.

To in ono

Pred poletom iz Evrope v Ameriko

Mrzlične priprave Francozov in Nemcev.

V Nemčiji in Franciji vlada mrzlično razpoloženje. Tako nemški kakor francoski letalci se te dni pripravljajo k startu za prekoceanski polet iz Evrope v Ameriko. Vprašanje, kdo preleti prvi in kdo prispe prvi na cilj na tem poletu, zanima ves letalski svet. Kakor znano, so se Amerikanci odrekli slavi, da bi izvedli tudi polet iz Evrope v Ameriko, ki je baje bolj težaven nego v obratni smeri, in so to čast prepustili Francozom. Francozi so dobili resne konkurente v Nemcih in iz poročil, ki prihajajo, je posneti, da se letalci obeh narodov pripravljajo k startu.

Kakor znano, sta nemška letalca Risticz in Edsard pretekli teden na Junkersu dosegla nov letalski vztrajnostni rekord in ostala v zraku nad 52 ur. Ta čas popolnoma zadostja za prekoceanski polet. Poskus in preizkušnja letal sta sijajno uspela, pokazala sta, da bodo nemška letala kljubovala času in da bo prekoceanski polet v slučaju ugodnega vremena vsekakor uspel.

Nemci polete z dvema letalom: t. p. Junkers, ki sta krščena na imeni «Evropa» in «Bremen» se tekom tega tedna v Ameriko. Letalo «Evropa» bosta upravljala znana nemška letalska pilota Risticz in Edsard, dočim bosta letalca Loose in Koehl krmarila avijon «Bremen». Poleta se udeležijo tudi ameriški novinar Knickerbocker in šef severonemškega Lloyd von Hünefeld. Kakor javlja Wolffov urad z Dessaua, je računat s startom obeh letal v četrtek 11. t. m. Termin se ni definitivno določil, ker vreme ni preveč stabilno in vladajo nad oceanom mestoma viharji. Po drugih vestih nameravata obe letali startati šele koncem tega tedna.

Na letališču v Dessau-u v Nemčiji se vrše mrzlične priprave. Včeraj sta bili obe letali, katerih motorji so bili nadomeščeni z novimi, izvedli več poskusnih poletov. Letali sta bili obteženi do 4000 kg ter sta dosegli 136 km hitrosti na uro.

Tudi Francozi se vneto pripravljajo za prekoceanski polet. Projekt poleta s «Columbio» je sicer propadel, ker je nastal med Levinom in Drouhinom spor, ki dosedaj še ni poravnal. Pač pa je dobil znani francoski avijatik Coste, ki je v oktobru lanskega leta izvedel direktni polet Pariz—Dies v Perziji, od vojnega ministra Painlevéja dovoljenje k startu prekoceanskega

poleta. Coste poleti z istim letalom, ki pa je popolnoma predelano. Avijon je predelan v hidroplan, opremljen pa je tudi z radio-postajo. Coste namerava, če bodo vremenske prilike količkaj ugodne, startati v četrtek. S seboj bo vzel 3900 kg goriva.

„Chicago“ — drama Grosavescu

Pred meseci so igrali v Newyorku dramo z naslovom «Chicago». Avtor Maurice Watkins je v delu obdelal motiv, ki je popolnoma podoben tragediji slovitega dunajskega tenorista Grosavescu. V osrčju dogodka je žena nekega umetnika, ki iz ljubosumnosti ustrelji svojega moža. Drama kulminira v dejanju sodne razprave, ko porota morilko oprostí. Ta drama je v Newyorku doživela velik uspeh in je bila prevedena tudi v nemški jezik, v Evropi pa je ostala neopazena. Šele sedaj po procesu Grosavescu so se umetniški krogi spomnili na sujet, delo bo predelano in dobi namesto naslova «Chicago» ime «Grosavescu». V gledaliških krogih so mnenja, da bo stvar javnost zanimala.

Dunajska nedelja nesreč

Zadnja nedelja je bila za Dunajčane prava črna nedelja. Primerilo se je več težkih nesreč, tragedij in nezgod, največ žrtev pa je zahtevalo kopanje. V nedeljo je vladala na Dunaju prava pasja vročina in zato je na tisoče ljudi odhitelo v okolico ter odšlo na kopanje. Računa se, da se je v nedeljo na obrežju Donave kopalo nad 100.000 ljudi. Pri kopanju je utonilo 7 oseb, dočim pet oseb še pogrešajo.

Na Raxu, priljubljeni izletni točki Dunajčanov, se bi kmalu primerila težja nesreča. Trije turisti so zašli v neki steni, eden izmed njih se je težko poškodoval. Tovariša sta ga morala vleči po strmi steni navzgor, pri čemur so jima pomagale moči. Začela sta klicati na pomoč. Krike na pomoč so čuli tudi drugi turisti, ki pa trojici, ki je bila odrezana od sveta, niso mogli pomagati. Kasneje je odšla na Rax rešilna ekspedicija, v kateri so bili sami izvežbani turisti in ta jih je po dolgem trudu ter naporu rešila iz objema skal.

V soboto je skočil iz IV. nadstropja neke hiše v okraju Favoriten 15 letni vajenec Josef Müller ter obležal z razbito glavo na tlaku. Prepeljali so ga v bolnico, kjer pa je v nedeljo jutraj podlegel poškodbam. Smrt mladega fanta so baje indirektno zakrivilji roditelji, ki so zelo surovo postopali z njim in ga pretepali za vsako malenkost. Njegov oče je invalid ter brez posla. Tudi mati ni imela nikakega za-

služba. Ko se je vest o smrti dečka raznesla, se je zbrala pred hišo mnogo številna množica, ki je hotela oba zakonca linčati. Razburjenje množice se je še bolj stopnjevalo, ko je izvedela, da je odšel oče nesrečnega dečka takoj po tragičnem slučaju v gostilno. Policija je zakonca Müller s težavo obvarovala pred nasilstvi.

Mravije požrle starko

Iz Brazilije poročajo o grozni in nenavadni smrti neke starke Balbine. Starja je bila sedemdeset let in je prebivala v mali vasi braziljske države Parane. Spečo jo je napadla cela armada mravelj. Slabotna starka se po žrešnim napadalcem ni mogla ubraniti in je grozno trpela. Na stokanje so slednji prihiteli sosede in našli nesrečno starko vso pokrito od mravelj, ki so ji že razjedle vso kožo. Njeno telo je bila ena sama krvaveča rana, po kateri so gomazile mravljice. Po groznih mukah je starka kmalu nato izdihnila.

Slikarica s štirimi ljubimci

Antoinetta D. je hčerka nekega tovarnarja v Essenu in je bilo zelo dobro vzgojena. Najprej so jo likale nune v samostanu, s 17 letj so jo pa starši poslali na umetnostno akademijo v Monako, da bi se izpopolnila v slikarstvu. Letošnjo spomlad je prišla v Berlin in nadaljevala študije. Toda pečala se je manj z umetnostjo slikanja, zato pa več z umetnostjo ljubizne. V kratkem času si je osvojila srca treh starejših premožnih gospodov, svoje srce je pa v resnici žrtvovala mlademu študentu, ki je bil udeležen pri njenih uspehih v ljubizni finančno.

Neki oženjeni tvornikar je lepj Antoinetti nakazoval tedensko apanažo 700 mark. Ko je z ženo odpotoval v inozemstvo, je izročil Antoinetti ček s precejšnjo vsoto, da bi revica med njegovo odsotnostjo ne trpela pomanjkanja. Pomanjkanja res ni trpela. Najela je udobno stanovanje na Kurfürstendammu in živela v obližji s svojim resničnim ljubčkom, Denar sta kmalu zapravila. Ne da bi plačala račun v hotelu, sta nekega dne nenadoma izginila. Antoinetta pa ni zgubila glave. Domislila se je, da je njen drugi ljubček v kopališču Pyrmont in je sklenila, da ga obišče. Študent jo je spremljal in najel sobo v hotelu poleg njene.

Nekega dne je popoldne po kosilu v vili prijatelja Antoinetta primešala vinu uspalavalno sredstvo. Ljubček je zadremal in medtem mu je ljubica izmaknila iz zepa polno denarnico. Drugi dan stari gospod niti opazil ni, da mu je zmanjkal denar in je povabil prijateljico na izlet. Medtem je študent vliomil v vilo in odnesel dragocen možki kožuh, s katerim je parček odpotoval v Berlin in ga vnovič. Sledil je tretji prijatelj v kraju Rathenow. Tudi s tem se je zgodilo isto

kakor s prijateljem v Pyrmontu. Zaspal je in prijateljica ga je okradla. Vzela mu je zlat prstan, vreden 2000 mark. Za ogledalom je pa pozabila steklenico z morijem.

Ko se je prijatelj vrnil v Berlin, je na ulico slučajno srečal svojo ljubico Antoinetto in jo pustil aretirati.

Pred sodiščem Antoinetta nikakor ni hotela izdati imena študenta, ki jo je povsod spremljal. Policija ga še vedno išče. Porotniki so sodili mlo in obsodili grešnico s štirimi ljubimci na 6 mesecev ječe, vstevši ji 3 mesečni preiskovalni zapor. Za ostanek kazni ji je bil dovoljen odložitveni rok, nakar je bila izpuščena.

Državni pravdnik ji je priporočil, naj se bolje posveti slikarski umetnosti. Imela je vs srečo, da ni bila obsojena zaradi dvakratnega poizkusa umora z zastrupljenjem.

Zverinski oče

V Szolnoku na Madžarskem je bil te dni odkrit slučaj, kakršnega še ne pomni kronika tamošnjega mesta. Lani je bil tam prijet trgovec Bela Kihinka, ki je bil obdolžen zlorabe 16letne mladenke Rose Bede. Na podlagi pričevanja dekleta ter dveh vajencev je bi Kuhinka obsojen na eno leto ječe. Minulo je skoraj leto dni od tega dogodka. Te dni pa je policija v Szolnoku prejela pismo, ki ga je naslovila nanjo mladenka. V pismu navaja, da se ji je trgovec sicer dobričal, da pa ji ni storil ničesar žalega. Zlorabil jo je njen oče sam, njo ter oba vajenca pa je prisilil, da pri sodišču krivo pričajo zoper trgovca. Oče je tudi obe svoji mlajši hčerki prisilil k protinavnemu občevanju. Policija je seveda takoj aretirala očeta mladenke, Josipa Bedeta. Mož je po večurnem zaslišanju priznal, da je zlorabil vse tri svoje hčerke in da je tudi oče otroka svoje hčerke Rose, svoje hčerke in obeh vajencev pa ni napeljeval h krivemu pričevanju. Policija je trgovca, ki je po nedolžnem sedel v zaporu, takoj izpustila, a nečloveški oče je romal v zapor.

Dempsey in Tunney se udarita v septembru

Vsa ameriška javnost se po borbi Dempsey-Sharkey, v kateri je Dempsey zopet znova dokazal svojo veliko formo, mirljivo pripravja za revanžno borbo med svetovnim prvakom Tunneyem in bivšim prvakom Dempseyem. Kakor znano, je Dempsey lansko leto po točkah podlegel Tunneyu. Zanimanje za revanžno borbo se od dne do dne stopnjuje in kakor javljajo iz Chicaga, se Dempsey in Tunney udarita v borbi za naslov svetovnega prvaka 22. septembra v stadionu Chicaga. Spretni menager Tex Rickard je že iz-

posloval vsa potrebna dovoljenja in že dela veliko, uprav bombastično reklamno za match. V ogromnem hčiščkem stadionu je prostora za 170.000 ljudi, vendar Tex Rickard ne bo prodal več nego 155.000 vstopnic. Cene znašajo od 5 do 40 dolarjev za sedež. Računa se, da bo borba vrgla okoli 2 milijona dolarjev bruttodohodkov.

Kje se lahko nahitreje ločiš?

Če si tako nesrečna, da te mož pretepa, zanemarija in zapostavlja, če ti je nezvest, če preveč pije, če te ne obdaruje z ljubeznijo in z materijelnim blagostanjem itd. itd., kakor se pač že glase neštete ženske pritožbe nad slabšimi polovicami, in če si že s spretnostjo Evine hčerke našla koga drugega, ki ti bo po tvojem prvem prepričanju nudil vse ono, česar ti tvoj sedanjí zakonski mož ne daje, a ti vendarle glede na veljavne zakone pri nas ne moreš na tako hiter in lahek način izvesti ločitve neprijetnega zakonskega jarma, si kupi enostavno vozno karto za Newyork, kjer sedi na železnico in se odpelji v Starville v državi Missouri, in se z zapučenjem obrni na sodnika Abrahama Crocksona, ki je široj Amerike znan kot mojster v ločitvi zakonov.

In ti mož, če imaš ženo, ki nima niti ene onih čednosti, ki si jih pričakoval in ki si jih želiš in če ti neče priznati svoje nezvestobe in svojih grehov, marveč hoče ostati še nadalje križ tvoje Kalvarije, če neče pristati na ločitev zakona, stori tudi ti tako.

Kajti vedeti je treba, da dela sodnik Crockson zelo naglo in se zaradi tega ni čuditi, da so v državi Missouri izdali poseben zakon, ki določa, da mora vsakdo, kdor hoče pri sodniku Crocksonu doseči ločitev zakona bivati prej najmanj 6 mesecev v Starvilleu. Ta rok je za zakonskega mučenika sicer precej dolg, toda, kaj je šest mesecev v primeri z dosmrtnim trpljenjem, ki te čaka, če si prisiljen, da čakaš na ločitev zakona po božji dekli. Bivanje v Starvilleu, ki se rapido širi, pa ima tudi svojo dobro stran. Tam je namreč veliko številno ločencev in vsakdo lahko najde tekom pol leta kaj pripravnega, tako da se mu ni treba samemu vračati v domovino, marveč si lahko že med čakanjem na ločitev izbere kaj primernejega. In če končno zopet prideš do prepričanja, da si storil še večjo napako kakor prvič, te stane samo par korakov k sodniku Crocksonu in si zopet prost. Kdor pa ne verjame, naj se sam prepriča.

V pisarni.

Gospod Ošpičnik: Ali ste že odgovorili na pismo tvrdke Nabasan & Nemanič?

«Oprostite g. ravnatelj, nato sem pa popolnoma pozabil».

«Nezaslišano! Če ste tak osel, da vse pozabite, delajte tako kakor jaz in si sproti vse zapišite!»

— Tisočkrat vam hvala! Tega vam ne bom nikdar pozabila. Sedaj hočem najprej kaj pojesti. Lačna sem!...

Držala je denar v roki... Mislila je samo na buffet, kjer bi si utešila svoj glad. In pohitela je preko ulice. Ni opazila, kako je prihajal velik zasebni avtomobil čim dalje bližje... Od silne sreče je postala slepa in gluha ter ni čula ostrih signalov.

V drugače vedno tihi ulici se je zbrala velika množica radovednega sveta.

Sofer, ki je bil bled kot mrlič, je ne prestanto govoril redarju, da je pravčasno dajal signale, da pa je ženska naravnost drla pod avtomobil.

Ljudje so stali okoli trupla povozene ženske.

Ležala je pod avtomobilom z razširjenimi rokami. Oči je imela uprte proti zvezdanatemu nebu, kakor da bi čakala odgovor na svoje vprašanje, ki ga je izšepetala v trenutku svoje smrti.

Poleg mrtve ženske zavoj in poleg njega ženska svileni srajca, umazana od koles avtomobila.

Joseph Delmont:

Ponoči

— Dragi gospod! Vi nimate klobuka na glavi! Vzemite mojega in si ga dajte brž na glavo! se je začel iz nočnega mraka hrapav ženski glas.

Belo napudrano lice, dve veliki sijajni očesi v črni dobljini, krvavo nasiminkane ustne...

— Da, da, dragi gospod. Ni dobro, hoditi ponoči gologlav. Ta ulica je mračna. Imela sem dva prijatelja, ki sta vedno hodila brez klobuka. Prvi se je nekega dne prehladil, drugega pa sta ubila na cesti dva lopova. Če bi imel klobuk na glavi, bi ga udarec ne pogoril tako težko in bi morebiti še danes živel, — če bi imel klobuk na glavi.

Ženska je hitela za možkim kakor v nekakšni mrzlici.

Ko sta prišla v bližino svetiljke, se je zagledal v njen obraz. Imela je kakih 45 do 50 let. V očeh ji je gorel čuden ogenj, kakor da bi bila kokainomanka. Neurejeni lasje so ji padali v razmršenih kodrih na čelo. Bila je oblečena v obleko starinskega kroja, toda vse na njej je bilo čvrsto. Pod pa-

zduho je držala večji zavoj, v drugi roki pa starinski, ponošen klobuk.

— Veste, gospod, nisem morebiti ena izmed onih, ki lovi ponoči moške. O ne! Samo propalnice letajo za možiki. Ne razumem, zakaj jih policija po vrsti ne zapre?

Gledala je neznanca trdovratno naravnost v obraz.

— Ali mislite, da sem ena izmed onih... O ne! Jaz sem umetnica!

Prijela ga je za rokav:

— Jaz sem umetnica! Plesala sem v budimpeštanski kraljevi operi — so!

lo! Madžarski magnati so kar noreli za menoj. Prepotovala sva ves svet in povsod sem imela velik uspeh. Poglejte, ako mi ne verjameste.

Prijela ga je zopet za rokav in potem hitro odprla ročno torbico ter iskala nekaj med starimi popisanimi papirji. Končno je izvlekla star letak cirkusa «Carre» v Amsterdamu.

Iz leta 1892...

Z belimi, negovanimi prsti je pokazala na neko madžarsko ime.

— Ali ste videli? Daaa! To sem jaz! Veste, bili so dobri časi. Vabili so me kavalirji — pravi kavalirji. Vsi so bili pravi grofi in knezi. Karoly, Esterhazy,

Festetics... Niso bili kakor sedanja gospoda. «Natakar, jedilni list!» so vzklikali, ko sem prišla z njimi v separe. «Jette, gospodična,» so mi govorili, «kolikor vas je volja; goldinar več ali manj, — to ne igra nobene vloge.» In mi niso govorili o svinjarijah kakor današnja gospoda! «Krasno ste plesali, gospodična,» so govorili ter mi niso začeli takoj presedati s surovostmi. Niso me grabili za grudi in boke...

Neznanec je samo prikal z glavo in potrpežljivo poslušal pesem o minulem sijaju in sedanjí bedi.

— In veste, nisem siromašna! V Budimpešti sem podedovala hišo. In se moram odpeljati tjakaj. Manjka mi samo nekaj za potne stroške. Zbrala sem že ves denar, kolikor ga potrebujem, toda rada imam fino perilo, svilen, veste?

Neznanec je še vedno molčal.

Potrebujem samo še malenkost za pot v Budimpešto. Imam hišo tam!

Otvorila bom majhen bar... In prav danes sem si kupila svilen srajco...

V Budimpešti bom živela od dohodkov svoje hiše. Ne maram več za moške. Govore vedno samo svinjarje, a nikdar ne o umetnosti. Poglejte samo mo-

je noge, dragi gospod. Še vedno morem tekmovali s katerikoli mladim dekletom.

Obstala je pred neko razsvetljeno izložbo in dvignila krila do kolen. Videla je lepo žensko nogo, moderne svilenе nozavice, ki so bile deloma že zakrpane.

— Dragi, dragi gospod! Vzemite me s seboj. Oblekla bom svilen srajco, ki jo imam v zavoju. Manjka mi samo še malenkost za pot v Budimpešto. In tam imam hišo!... Živela bom od dohodkov svoje hiše. Kadar boste prišli v Budimpešto, boste stanovali pri meni. Neki Amerikanec je že hotel kupiti od mene to hišo. Z vami je lahko govoriti.

In potegnila je iz zavoja modrikasto svilen srajco ter jo dvignila proti luči ulične svetiljke.

— Ime mi je Ilonka. V mojih žilah teče madžarska kri! Sem temperamentna žena. Ne bo vam žal! Ali grem lahko z vami? Ali je vaše stanovanje daleč od tu?

Neznanec je obstal. Iz listnice je potegnil bankovec in ga dal ženski. Pohlepno je pograbila zanj in krčevito stisnila njegovo roko.

Plačilni natakak

vešč več jezikov — išče službo v večjem hotelu ob morju. — Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod «Plačilni natakak 1830» na upravo «Slov. Naroda».

Trgovski pomočnik

izkušen v specerijski trgovini — želi mesta v večji trgovini kot skladiščnik: vešč slovenskega in nemškega jezika. Nastopi lahko s septembrom t. l. — Dopisi pod «Dobra moč/1829» na upravo «Slov. Naroda».

Gospodična

absolventinja trgovskega tečaja (brez staršev) mlajša moč, vešč slovenskega in nemškega jezika — išče službo v pisarni ali za blaginčarko; ev. gre kot vzgojiteljica k otrokom. — Ponudbe pod «Pomoč 1785» na upravo «Slov. Naroda».

Kot kuharska priprav-nica

želi vstopiti v boljšo gostilno ali restavracijo v Ljubljani — pridno kmetko deklo, ki je vajeno vsakega domačega dela. Nastop s 1. septembrom. — Cenj. ponudbe pod «Dobra moč/1790» na upravo «Slovenskega Naroda».

Stanovanje

1—2 sob s kuhinjo išče miren boljši zakonski par v novi ali stari hiši. — Ponudbe pod «September/1783» na upravo «Slov. Naroda».

Dijaka

sprejem na dobro domačo hrano in stanovanje. — Strogo nadzorstvo. — Ponudbe pod «Dijak/1832» na upravo «Slov. Naroda».

Kemična pralnica in barvanje oblek

v najrazličnejših barvah izvr. šuje dela v najkrajšem času pri najnižjih cenah. Anton Boc, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I. - Tovarna: Vič-Glince.

Dunajski velesejem (Wiener Messe)

4.—10. septembra 1927

Na stotine vodilnih firm bo razstavilo najnovejše in najlepše stvaritve

DUNAJSKE MODE

Moške in damske obleke, perilo, pletenine in trikotaže, modno blago, klobuki, solnčniki, čevlji Porabnostno, kakovostno in luksuzno blago

Salon dunajske mode za kožnhovino

Cene brez konkurence Nedosežna izbira

Precej znižane voznje na domačih in tujih železnica, na Dunavu in v zračnem prometu

Brez vizuma! S sejemsko izkaznico in potnim listom svoboden prestop meje v Avstrijo!

Pojasnili vseh vrst ter sejemске izkaznice (po Din 40) se dobivajo pri

Wloner Messe A. G. Wien VII

ter pri častnih zastopstvih v

LJUBLJANI: Avstrijski konzulat, Turjaški trg 4

Zveza za tujski promet v Sloveniji,

Aleksandrova cesta 8

Josip Zidar, Dunajska cesta 31

Vladimir Gaidarov Marcella Albani

in ostala nemška filmska elita: W. Dieterle, F. Kampers, L. v. Ledebour, Olga Engel

v veliki neprekosljivi filmski drami:

Beg na trojki.

Pri vseh predstavah svira naš umetniški priznani orkester.

Prvovrstna moderna ventilacija.

Elitni kino Matica

Telefon 2124